

Bruxelles, 17. prosinca 2024.
(OR. en)

14262/1/24
REV 1

Međuinstitucijski predmet:
2020/0103(COD)

ECOFIN 1109
UEM 336
CADREFIN 146
CODEC 1916

POP RATNA BILJEŠKA

Br. dok. Kom.: COM(2024) 445 final/2

Predmet: IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
Instrument za tehničku potporu – godišnje izvješće za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 445 final/2.

Priloženo: COM(2024) 445 final/2

Bruxelles, 16.12.2024.
COM(2024) 445 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2024) 445 final of 8.10.2024

Concerns all language versions.

Figure 4 is replaced to include Greece.

The text shall read as follows:

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Instrument za tehničku potporu – godišnje izvješće za 2023.

Predgovor

Zadovoljstvo mi je predstaviti ovo izvješće koje obuhvaća ciklus Instrumenta za tehničku potporu za 2023. U trećem ciklusu Instrument za tehničku potporu potvrdio je da je uspješan instrument politike koji državama članicama donosi opipljivu korist. Ipak, broj zahtjeva za potporu nacionalnih tijela bio je znatno veći od broja zahtjeva koje je GU REFORM mogao ispuniti.

Dokazi koje iznosimo u ovom izvješću pokazuju da Instrument za tehničku potporu pomaže državama članicama da poboljšaju svoje administrativne kapacitete za osmišljavanje, razvoj i provedbu reformi te doprinosi postizanju održivog rasta i olakšavanju zelene i digitalne tranzicije. Instrument za tehničku potporu fleksibilan je instrument koji se temelji na potražnji i čija se sredstva ne dodjeljuju unaprijed na temelju geografskih ili tematskih čimbenika, što omogućuje prilagodbu novim potrebama i okruženjima koja se brzo mijenjaju.

Zanimljivo je da države članice pokazuju sve veći interes za sudjelovanje u višedržavnim projektima te je u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. bilo 34 takvih projekata. Države članice pokazale su interes i za jačanje suradnje na regionalnoj razini u okviru deset višeregionalnih projekata. Slično tome, u državama članicama je jako dobro prihvaćeno 12 vodećih projekata za tehničku potporu koji su odabrani na temelju potreba država članica i povezani s glavnim prioritetima EU-a.

Većina reformi kojima je 2023. dodijeljena potpora iz Instrumenta za tehničku potporu bila je povezana s provedbom nacionalnih planova za oporavak i otpornost. Osim toga, u kontekstu političkog prioriteta Komisije da ubrza proces integracije i pristupanja, Instrument za tehničku potporu otvorio se za zemlje izvan EU-a pokretanjem pilot-projekta u okviru kojeg su zemlje proširenja sudjelovale kao promatrači u odabranim projektima tehničke potpore.

Još jedna važna prekretnica 2023. bilo je donošenje [Komunikacije o jačanju europskog administrativnog prostora \(ComPAct\)](#), u kojoj su predložene konkretne mjere koje pomažu javnim upravama da zadovolje potrebe građana i poduzeća u Europi. Inicijativa „Suradnja i razmjena u javnoj upravi” (PACE), koja je povezana s ComPActom, pokrenuta je 2023. kao vodeći projekt Instrumenta za tehničku potporu. Njezin je cilj promicati uzajamno učenje i razmjenu najboljih primjera iz prakse među državnim službenicima država članica kako bi se ojačali administrativni kapaciteti, oblikovanje politika i vještine za provedbu. PACE je izvrsno prihvaćen te je u okviru te inicijative više od 300 državnih službenika sudjelovalo u 70 razmjena u državama članicama.

Cilj je ovog izvješća istaknuti i znatan doprinos Instrumenta za tehničku potporu konkurentnosti, ključnom prioritetu EU-a. Taj pregled potpora iz Instrumenta za tehničku potporu državama članicama u području konkurentnosti za 2023. strukturiran je prema devet pokretača konkurentnosti utvrđenih u [Komunikaciji „30 godina jedinstvenog tržišta”](#) i

[Godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti za 2024.](#) U izvješću su predstavljeni konkretni slučajevi u kojima je iz Instrumenta za tehničku potporu pružena potpora europskim poduzećima u poticanju gospodarstava država članica, otvaranju radnih mjesta, kohezije, inovacija i blagostanja.

Smatram da će Instrument za tehničku potporu i dalje doprinosti osmišljavanju i provedbi reformi u skladu s ključnim politikama i prioritetima EU-a, kao i svladavanju nacionalnih i transnacionalnih izazova, te da će sljedećih godina ostvariti vidljiv pozitivan učinak u cijelom EU-u.

Judit RÓZSA

Vršiteljica dužnosti glavnog direktora GU-a REFORM

SADRŽAJ

Predgovor	1
Instrument za tehničku potporu	5
Instrument za tehničku potporu za 2023.	6
I. Glavni podaci	6
Javna uprava i upravljanje	7
II. Ciklus Instrumenta za tehničku potporu za 2023. – činjenice i brojke	8
Pokretanje ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2023.	8
Zahtjevi za potporu u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.	9
Projekti u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.	11
Vodeći projekti	14
Potpora planovima za oporavak i otpornost	14
Pilot-projekt u kojem zemlje proširenja sudjeluju kao promatrači	15
III. Izvedba projekta	16
IV. Planovi suradnje i potpore	17
V. Komunikacija o Instrumentu za tehničku potporu	17
VI. Evaluacija Instrumenta za tehničku potporu	19
Instrument za tehničku potporu kao ključni instrument za potporu konkurentnosti EU-a.	20
I. Funkcionalno jedinstveno tržište	22
II. Pristup privatnom kapitalu	23
III. Javna ulaganja i infrastruktura	24
IV. Istraživanje i inovacije	26
V. Energetika	27
VI. Kružnost	28
VII. Digitalizacija	29
VIII. Obrazovanje i vještine	30
IX. Trgovina i otvorena strateška autonomija	31
Zaključak	32
Prilog 1. – Godišnji ciklus Instrumenta za tehničku potporu	34

Prilog 2. – Opći poziv u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.: zahtjevi država članica	35
---	----

INSTRUMENT ZA TEHNIČKU POTPORU

Instrument za tehničku potporu¹ program je EU-a pokrenut 2021. u okviru kojeg se državama članicama stavlja na raspolaganje prilagođeno tehničko stručno znanje za poboljšanje njihovih kapaciteta za osmišljavanje i provedbu programa reformi, među ostalim u okviru nacionalnih planova za otpornost i oporavak. Njegov je opći cilj promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU-a pružanjem potpore mjerama koje države članice poduzimaju kako bi provele reforme potrebne za postizanje gospodarskog i socijalnog oporavka, otpornosti i uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije.

Instrument za tehničku potporu, kojim upravlja GU REFORM Europske komisije, dostupan je svakoj državi članici koja nailazi na poteškoće u postupku osmišljavanja i provedbe reformi. To uključuje reforme čiji je cilj prevladati poteškoće utvrđene u postupku koordinacije ekonomskih politika u okviru **europskog semestra, prioritete politike EU-a** ili reforme poduzete na **vlastitu inicijativu država članica**. Sredstva iz Instrumenta za tehničku potporu **ne dodjeljuju se unaprijed** po državi članici ili području politike.

U okviru Instrumenta za tehničku potporu ne zahtijeva se sufinanciranje sredstvima država članica. Njegov ukupan proračun za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. iznosi **864,4 milijuna EUR**. Osim toga, države članice mogu zatražiti dodatnu tehničku potporu putem izravnog doprinosa ili u okviru svojih planova za oporavak i otpornost.

2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Slika 1 – Planiranje proračuna TSI-ja za razdoblje 2021. – 2027. (u milijunima EUR)

Instrument za tehničku potporu tijelima korisnicima u državama članicama nudi jedinstven pristup tehničkom stručnom znanju i mogućnostima uzajamnog učenja u okviru projekata, koji im pomaže u otklanjanju poteškoća povezanih s reformama. Riječ je o **instrumentu** koji funkcionira na temelju zahtjeva država članica, a organiziran je u **godišnje cikluse**, kako je opisano u Prilogu 1. Potpora iz Instrumenta za tehničku potporu obuhvaća pristup stručnom znanju i stručnjacima u području savjetovanja o politikama, promjene politika, oblikovanja strategija i planova reformi te potpore zakonodavnim, institucionalnim, strukturnim i administrativnim reformama. Obuhvaća i izgradnju institucionalnih, administrativnih ili sektorskih kapaciteta, seminare, konferencije i radionice, razmjenu najboljih primjera iz prakse i aktivnosti osposobljavanja, razvoj zajedničkih metodologija, izgradnju informatičkih kapaciteta i provedbu studija.

Instrument za tehničku potporu stoga jača institucionalni i administrativni kapacitet država članica EU-a. Potpora je prilagođena potrebama za reformama i kapacitetima svakog tijela

¹ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu, SL L 57, 18.2.2021., str. 1. („Uredba o Instrumentu za tehničku potporu“).

korisnika. Za svaki projekt na raspolaganju je jedinstvena kombinacija stručnog znanja koju osiguravaju interni stručnjaci Europske komisije (dalje u tekstu „Komisija”), stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica EU-a (npr. putem Komisijina Instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija, TAEX²), međunarodnih organizacija ili privatnog sektora. Komisija prema potrebi angažira vanjske stručnjake u okviru izravnog upravljanja (uglavnom iz privatnog sektora) ili neizravnog upravljanja³ (uglavnom iz međunarodnih organizacija). Osoblje GU-a REFORM u potpunosti je uključeno u cjelokupni postupak provedbe svakog projekta.

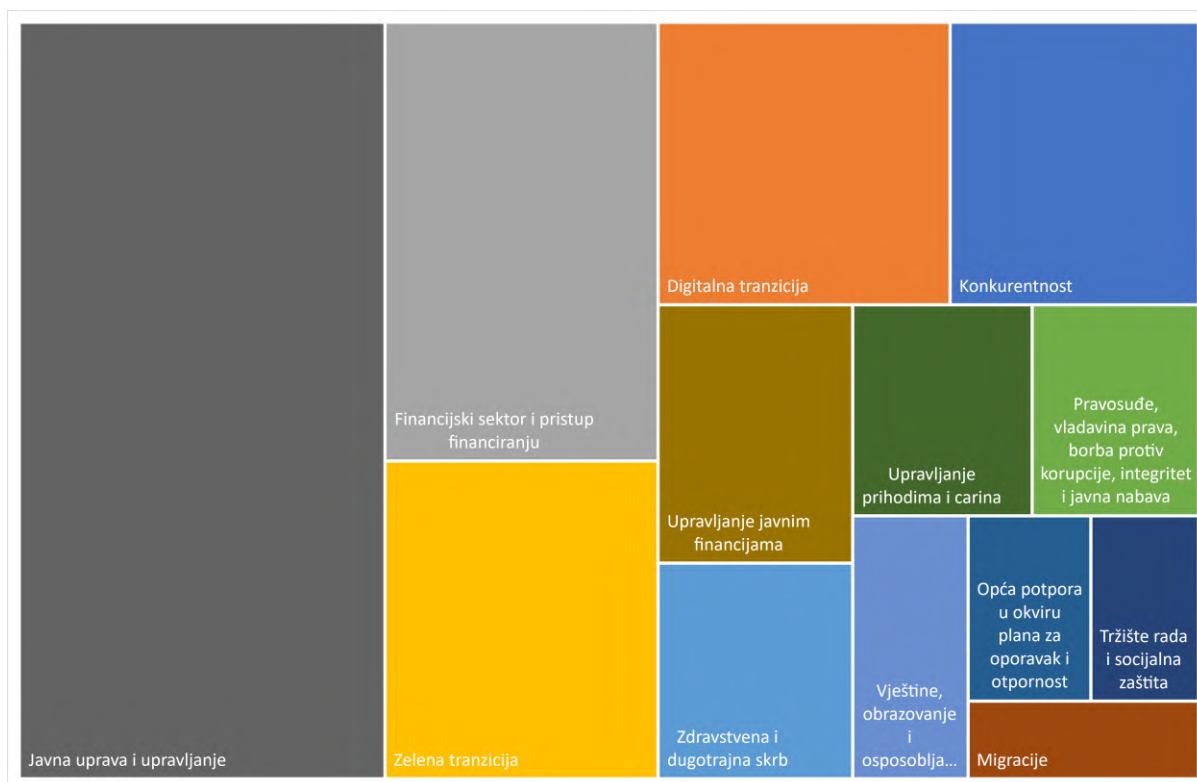
INSTRUMENT ZA TEHNIČKU POTPORU ZA 2023.

I. Glavni podaci

Kao i prethodnih godina, u okviru Instrumenta za tehničku potporu 2023. pružena je tehnička potpora svim državama članicama u **brojnim područjima politika** na temelju zahtjeva koje su podnijela nacionalna tijela. Među tim područjima su javna uprava i upravljanje, zelena i digitalna tranzicija, konkurentnost, zdravstvo i dugotrajna skrb, upravljanje prihodima i carina, upravljanje javnim financijama, pravosuđe, vladavina prava, borba protiv korupcije, integritet i javna nabava, tržište rada i socijalna zaštita, obrazovanje i osposobljavanje te migracije.

² https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taix_en.

³ Popis subjekata koji se koriste financijskim sredstvima EU-a u okviru neizravnog upravljanja za Instrument za tehničku potporu nalazi se na [internetskim stranicama Instrumenta za tehničku potporu](#).

Slika 2 – TSI 2023.: Doprinos ključnim prioritetima politike

Projektima u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. odlučno se poduprla i provedba nacionalnih **planova za oporavak i otpornost**⁴. Iz Instrumenta za tehničku i dalje se podupiru države članice u osmišljavanju i provedbi reformi za **zelenu i digitalnu tranziciju**. Kako bi se ojačala solidarnost s Ukrajinom, iz Instrumenta za tehničku potporu pružena je potpora državama članicama i u provedbi mjera ograničavanja protiv Rusije. Budući da je 2023. bila proglašena Europskom godinom vještina, nekoliko država članica dobilo je potporu iz Instrumenta za tehničku potporu za izradu svoje nacionalne strategije za rješavanje problema manjka vještina i neusklađenosti ponude i potražnje vještina.

Na međuinstitucijskoj razini povjerenica za koheziju i reforme Elisa Ferreira sastala se 7. studenog 2023. s Odborom za proračune i Odborom za ekonomsku i monetarnu politiku u Europskom parlamentu radi razmjene mišljenja o provedbi Instrumenta za tehničku potporu.

Javna uprava i upravljanje

Komisija je 25. listopada 2023. donijela [Komunikaciju o jačanju europskog administrativnog prostora \(ComPAct\)](#), u kojoj su predložene konkretne mjere kako bi se javnim upravama pomoglo da zadovolje potrebe građana i poduzeća u Europi. Povjerenica Ferreira je

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, SL L 57, 18.2.2021., str. 17. ([„Uredba o Mehanizmu za oporavak i otpornost“](#), članak 7. stavak 2.).

7. prosinca 2023. predstavila ComPAct na sjednici [Vijeća za konkurentnost](#) (unutarnje tržište i industrija).

ComPAct je bio odgovor na pozive država članica, Europskog parlamenta i Odbora regija Komisiji da potakne suradnju i dijalog o politikama te doprinese poboljšanju kapaciteta i kvalitete javnih uprava na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini u Europi. U okviru ComPActa uzimaju se u obzir i očekivanja Europljana iznesena u [istraživanju Eurobarometra o reformama i javnim upravama](#) koje je pokrenuo GU REFORM u proljeće 2023. Građani su u tom istraživanju izrazili želju da javne uprave postanu manje birokratske, brže u pružanju usluga, transparentnije i bliže ljudima. ComPAct je prvi sveobuhvatan niz mjera Komisije za potporu modernizaciji nacionalnih uprava i jačanje njihove međudržavne suradnje u cilju suočavanja sa zajedničkim poteškoćama.

Cilj je ComPActa **potaknuti suradnju i dijalog o politikama** te doprinijeti **poboljšanju kapaciteta i kvalitete javnih uprava na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini u EU-u**. U njemu se predlaže strateški skup mjera za poboljšanje europskog administrativnog prostora promicanjem zajedničkog skupa sveobuhvatnih načela na kojima se temelji kvaliteta javne uprave i jačanjem potpore administrativnoj modernizaciji država članica.

S ComPActom je povezana posebna nova vodeća inicijativa Instrumenta za tehničku potporu, Razmjena za suradnju u javnoj upravi (PACE), koja je pokrenuta 2023. Cilj je te inicijative promicati uzajamno učenje i razmjenu najboljih primjera iz prakse među državnim službenicima država članica kako bi se ojačali administrativni kapaciteti, oblikovanje politika i vještine za provedbu. Zahvaljujući dobroj usklađenosti ComPActa i Instrumenta za tehničku potporu politika ostaje izrazito usmjerena na poboljšanje operativne sposobnosti i učinkovitosti javnih uprava država članica.

II. Ciklus Instrumenta za tehničku potporu za 2023. – činjenice i brojke

[Pokretanje ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2023.](#)

Ciklus Instrumenta za tehničku potporu za 2023. pokrenut je na [godišnjoj konferenciji o Instrumentu za tehničku potporu](#) pod nazivom „[Izgradnja otpornosti država članica](#)“, koja se održala 5. svibnja 2022. putem interneta. Na konferenciji je prikazano kako Instrument za tehničku potporu može pomoći državama članicama u uspješnom osmišljavanju i provedbi reformi za jačanje otpornosti, posebno u kontekstu nedavnih kriza (pandemija bolesti COVID-19, invazija Rusije na Ukrajinu). Predstavljani su i glavni prioriteti Instrumenta za tehničku potporu za 2023., a to su:

- stalna potpora provedbi planova za oporavak i otpornost,
- usmjeravanje potpore na odabrane prioritete EU-a putem inovativnog koncepta vodećih projekata GU-a REFORM, a to su projektni koncepti koje Komisija proaktivno predlaže državama članicama, i

- poticanje osmišljavanja i provedbe višedržavnih i višeregionalnih projekata.

Na konferenciji je predstavljeno i **12 „vodećih“ projektnih ideja za tehničku potporu**, koje su predložene jer odgovaraju na potrebe za reformama u više država članica i povezane su s glavnim prioritetima EU-a koje države članice trenutačno provode. S obzirom na to, cilj je tih projekata podupirati države članice u provedbi reformi kojima se povećava otpornost i stopa rasta.

Nadalje, vodeća inicijativa Instrumenta za tehničku potporu za 2022. [Akademija EU-a za nadzor digitalnih financija za poboljšanje vještina financijskih nadzornih tijela](#) ponovno je predložena u okviru ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2023.

Vodeći projekti tehničke potpore u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.

- [Integracija dimenzije okoliša u javne financije – provedba načela nenanošenja bitne štete u programima javnog financiranja](#)
- [Ubrzavanje izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora](#)
- [Potpora prilagodbi klimatskim promjenama](#)
- [Upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima za financijski sektor](#)
- [Potpora industrijskim ekosustavima](#)
- [Migracije i privlačenje talenata](#)
- [Prema integriranoj skrbi usmjerenoj na pojedinca](#)
- [MLADI NA PRVOME MJESTU – potpora dobrobiti djece i mladih i njihovu obrazovanju, osposobljavanju, socijalnoj zaštiti i izgledima za zapošljavanje](#)
- [PACE – Suradnja i razmjena u javnoj upravi](#)
- [Poboljšanje kvalitete i upotrebe poreznih informacija koje se razmjenjuju među državama članicama u kontekstu Direktive o administrativnoj suradnji \(DAC\)](#)
- [Profesionalizacija osoblja u području javne nabave: poticanje strateških metodologija, integriteta i transparentnosti](#)
- [Digitalna transformacija za regionalne i lokalne javne uprave](#)

Zahtjevi za potporu u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.

Do 31. listopada 2022. **27 država članica podnijelo je 530 zahtjeva** za tehničku potporu kao odgovor na opći poziv na podnošenje prijedloga u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. u ukupnom iznosu od 256 milijuna EUR, što je više nego dvostruko više od iznosa dostupnih sredstava. Iako su se svi podneseni zahtjevi smatrali prihvatljivima⁵, države članice koje su podnijele zahtjev povukle su sedam zahtjeva u fazi ocjenjivanja. Zbog toga su za fazu odabira ocijenjena 523 zahtjeva.

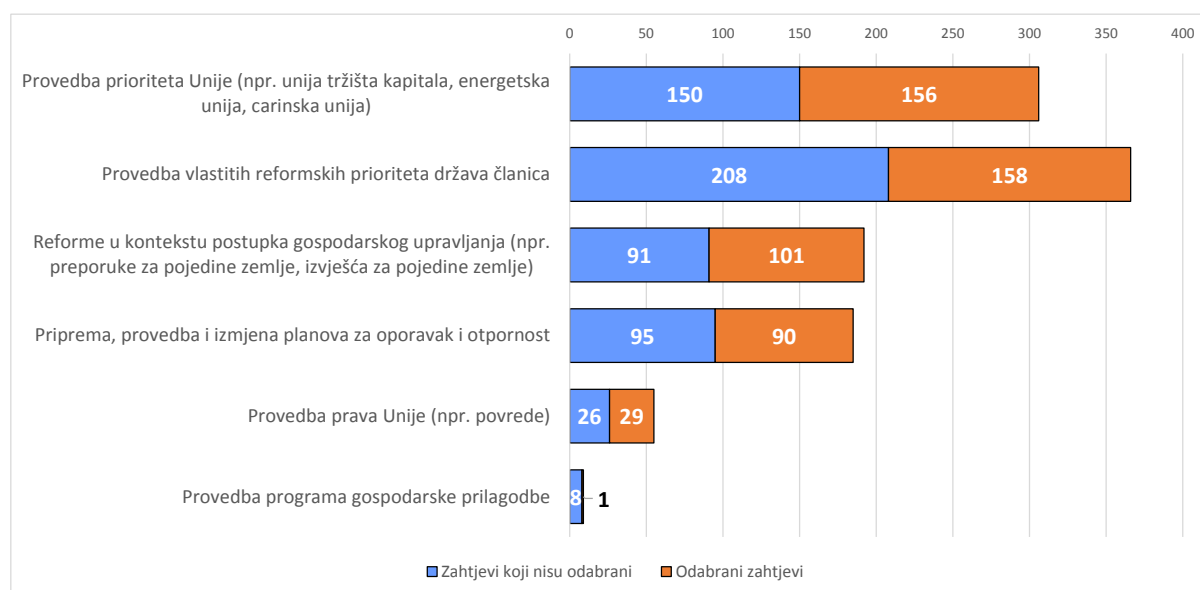
⁵ Prihvatljivost zahtjeva provjerava se na temelju kriterija utvrđenih u Uredbi o Instrumentu za tehničku potporu, odnosno u njezinim člancima 8. i 9. Prihvatljivost potencijalnih korisnika isto se provjerava na temelju kriterija utvrđenih u Uredbi o Instrumentu za tehničku potporu, odnosno u njezinu članku 2.

GU REFORM je jasno definiranim postupkom donošenja odluka (vidjeti Prilog 1.) odabrao projekte na temelju kriterija za ocjenjivanje utvrđenih u članku 9. stavku 5. Uredbe o Instrumentu za tehničku potporu. Zahtjevi se analiziraju na temelju hitnosti, opsega i ozbiljnosti utvrđenih izazova, potreba za potporom u dotičnim područjima politike i analize socioekonomskih pokazatelja te institucionalnog i općeg administrativnog kapaciteta dotičnih država članica. Provjerom prihvatljivosti GU REFORM osigurava i da su djelovanja prihvatljiva u skladu s člankom 8. Uredbe o Instrumentu za tehničku potporu.

Komisija može poduprijeti države članice **posebnim mjerama** u slučaju hitnih potreba. Naime, prema članku 12. stavku 7. Uredbe o Instrumentu za tehničku potporu GU REFORM može donijeti i posebne mjere u skladu s ciljevima i djelovanjima utvrđenima u toj uredbi za pružanje tehničke potpore nacionalnim tijelima kako bi se odgovorilo na **hitne potrebe**. Te posebne mjere su *privremenog* karaktera i povezane s posebnim okolnostima utvrđenima u članku 9. stavku 3. (*među ostalim* priprema ili provedba planova za oporavak i otpornost u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, reforme u kontekstu postupka ekonomskog upravljanja kao što su preporuke za pojedine zemlje, provedba programa ekonomske prilagodbe). GU REFORM 2023. nije podržao nijednu posebnu mjeru.

GU REFORM savjetovao se s drugim odjelima / glavnim upravama Komisije kako bi zajamčio da je tehnička potpora koja se pruža u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. usklađena s politikama EU-a, da se njome ne udvostručuju druge mjere i financijska sredstva EU-a te da se međusobno nadopunjuje s drugim programima EU-a i nadovezuje na njih.

U širem smislu podneseni zahtjevi odnosili su se na potrebe za potporom reformama utvrđenima u različitim okolnostima, uključujući prioritete reformi država članica i reforme za otklanjanje poteškoća utvrđenih u postupku ekonomskog upravljanja EU-a, kao i one povezane s provedbom prioriteta EU-a.

Slika 3 – TSI 2023.: Okolnosti zahtjeva država članica

Nakon postupka ocjenjivanja i odabira opisanog u Prilogu 1. u sklopu općeg poziva u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. odabran je 231 zahtjev koji obuhvaća ključne prioritete EU-a za financiranje sredstvima u iznosu od 119,7 milijuna EUR, uključujući⁶:

- 90 zahtjeva koji se odnose na provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost,
- 69 zahtjeva koji se odnose na digitalnu tranziciju,
- 83 zahtjeva koji se odnose na europski zeleni plan,
- 34 zahtjeva koji se odnose na ravnopravnost: potpora ženama, osobama s invaliditetom, romskoj zajednici, migrantima, starijim osobama i LGBTIQ+ zajednici.

Potpora iz Instrumenta za tehničku potporu za 2023. obuhvaćala je mjere u svim državama članicama.

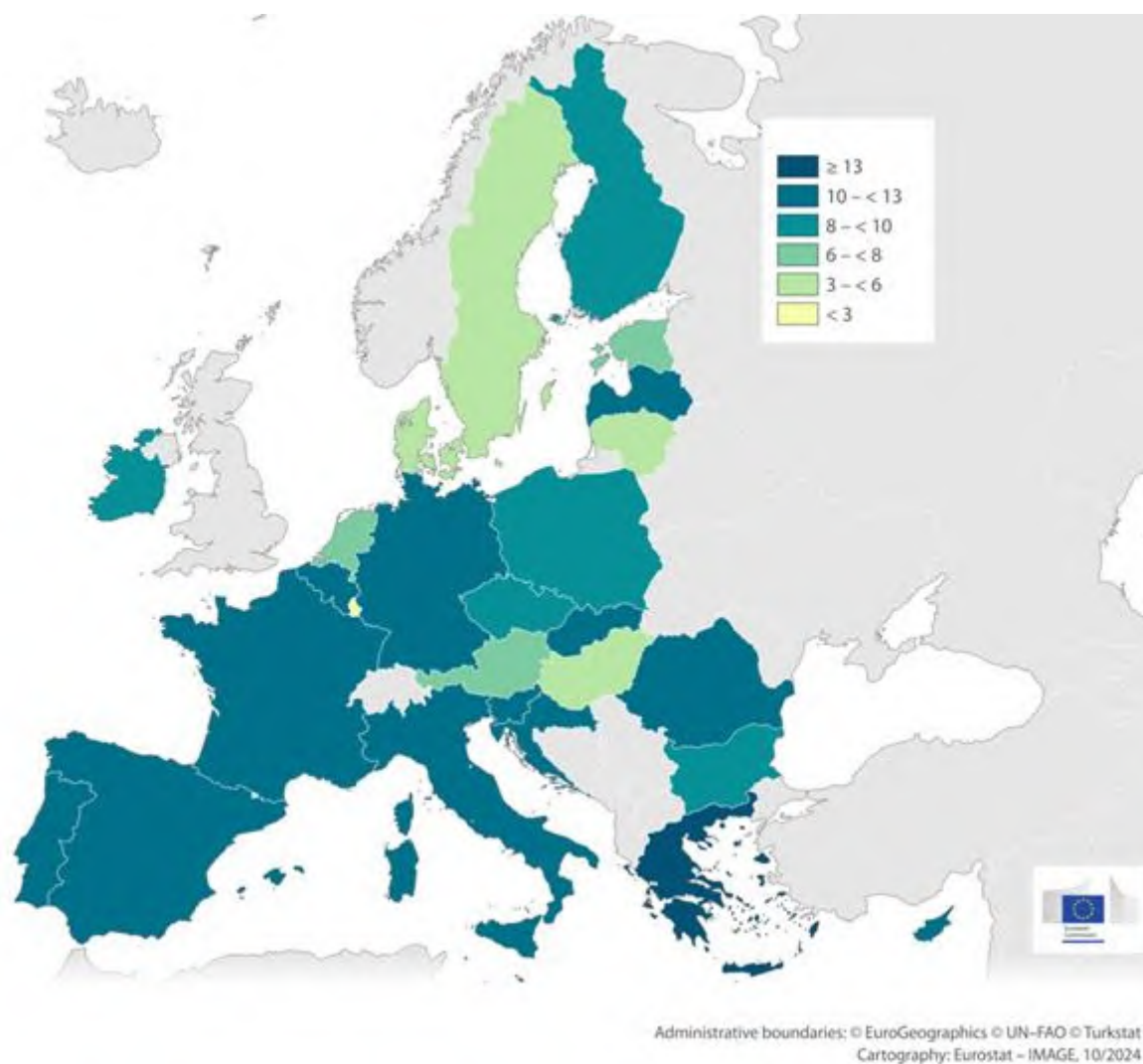
Projekti u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.

Nakon [donošenja Odluke o financiranju i godišnjeg programa rada](#) 21. ožujka 2023., u kojima su utvrđene mjere potrebne za provedbu Instrumenta za tehničku potporu za 2023.⁷, **231 odabrani zahtjev organiziran je u 151 projekt**, s obzirom na to da su se višestruki zahtjevi katkad spajali u jedan projekt kako bi se iskoristile ekonomije razmjera, poticale sinergije i olakšale mogućnosti uzajamnog učenja. S druge strane, u okviru tog 151 projekta pružena je potpora **27 država članica** u pripremi, osmišljavanju i provedbi **326 najsuvremenijih reformi**⁸.

⁶ Jedan zahtjev za tehničku potporu može pridonositi više prioriteta EU-a.

⁷ Provedbena odluka Komisije C(2023)1 786 od 20. ožujka 2023. o financiranju Instrumenta za tehničku potporu i donošenju programa rada za 2023.

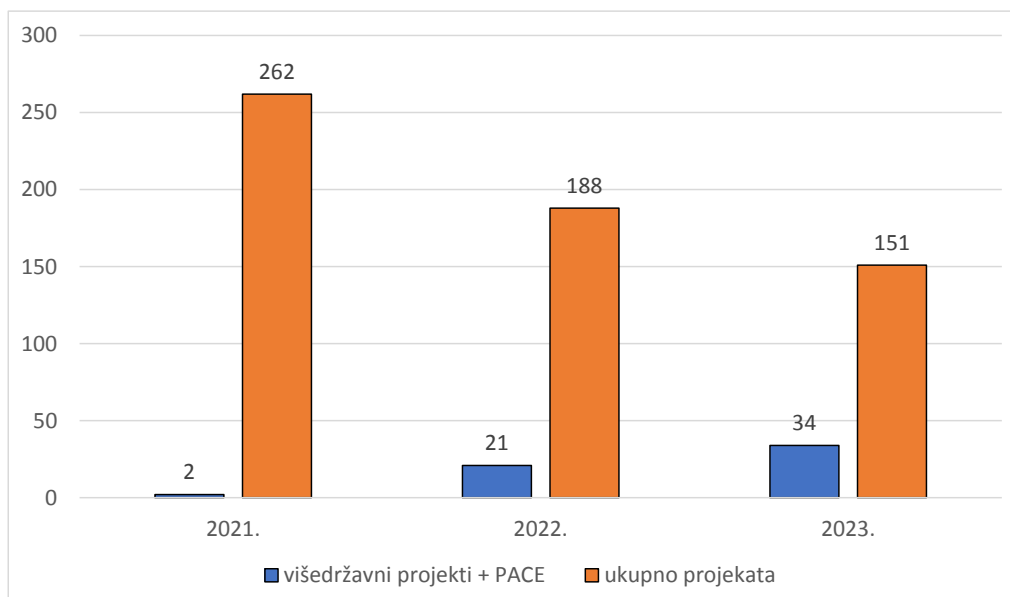
⁸ Ukupan broj reformi za koje je dodijeljena potpora iz Instrumenta za tehničku potporu za 2023. veći je od ukupnog broja projekata za koje je dodijeljena potpora i ukupnog broja odabranih zahtjeva jer su višedržavni projekti i višedržavni zahtjevi odgovarali više reformi u različitim državama članicama u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.

Slika 4 – TSI 2023.: Broj reformi za koje je dodijeljena potpora u svakoj državi članici

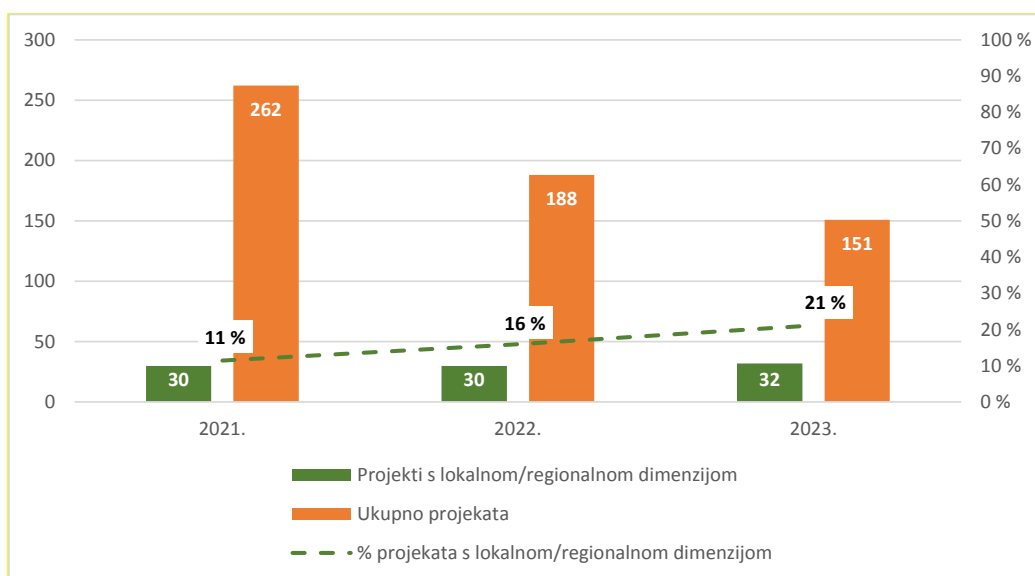
Države članice nastavile su pokazivati sve veći interes za sudjelovanje u višedržavnim projektima, što je dovelo do naglog povećanja s dva višedržavna projekta u okviru ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2021. na njih 21 u okviru ciklusa za 2022. i **njih 34 u okviru ciklusa za 2023.** Države članice pokazale su interes i za jačanje suradnje na regionalnoj razini u okviru **deset višeregionalnih projekata.**

Višedržavni vodeći projekt **suradnje i razmjene u javnoj upravi (PACE)**, čiji je cilj promicanje suradnje i prekogranične razmjene među državama članicama radi izgradnje administrativnih kapaciteta i pripreme sljedeće generacije oblikovatelja politika u Europskoj uniji, iznimno je dobro prihvaćen te je predviđeno **70 razmjena u 17 država članica za više od 300 sudionika.**

Slika 5. – TSI 2021. – 2023.: Promjena broja višedržavnih projekata

Projekti u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. uključivali su dva višedržavna projekta: jedan je bio usmjeren na potporu industrijskim ekosustavima država članica (EL, ES, FI, PT i SE), a drugi na ubrzavanje postupka izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora (LT i NL), pri čemu su oba projekta doprinosila **poticanju konkurentnosti** gospodarstva EU-a. Uključivali su i višedržavni projekt *Mjerenje zadovoljstva građana ključnim državnim službama radi bolje učinkovitosti i većeg povjerenja* (AT, BE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, LT, LV i SI) i projekt *Okvir za upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima za financijski sektor* (BG, CY, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LV, RO i SI) usmjeren na poboljšanje kapaciteta financijskih nadzornih tijela da reagiraju na poteškoće povezane s okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima te projekt *Poboljšanje kvalitete i korištenja poreznih informacija koje se razmjenjuju među državama članicama u kontekstu Direktive o administrativnoj suradnji (DAC)* u Hrvatskoj i Irskoj.

Slika 6. – TSI 2021. – 2023.: Kretanje broja projekata s regionalnom/lokalnom dimenzijom

S vremenom je sve više projekata TSI-ja podupiralo države članice u provedbi reformi na regionalnoj i lokalnoj razini u skladu s prioritetima EU-a. Na primjer, iz Instrumenta za tehničku potporu 2023. godine 10 je regija u pet država članica dobilo potporu u [poboljšanju regionalnih rudarskih ekosustava u EU-u kako bi se poduprla zelena tranzicija i osigurala opskrba mineralnim sirovinama](#).

Vodeći projekti

U okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. **vodeći projekti** bili su **bolje prihvaćeni** nego u ciklusu za 2022., kad je koncept prvi put uveden. Od 151 projekta u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. njih 50 bilo je povezano s vodećim projektima, među ostalim u područjima zelene i digitalne tranzicije, energetike, javne uprave, javnih financija, integracije migranata i zdravstvene skrbi.

Pozivom na podnošenje prijedloga u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. osam novih tijela korisnika iz država članica dobilo je priliku pridružiti se [Akademiji EU-a za nadzor digitalnih financija](#), izvorno osmišljenoj u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2022. te se tako ukupan broj tijela iz 25 država članica povećao na 32.

Potpora planovima za oporavak i otpornost

Instrumentom za tehničku potporu podupire se provedba reformi i ulaganja uvrštenih u **planove za oporavak i otpornost u svim područjima politika** upravljanja i javne uprave, digitalnog, održivog rasta i poslovnog okruženja, tržišta rada, zdravstva, obrazovanja, socijalnih usluga, upravljanja prihodima i javnim financijama te financijskog sektora.

U okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. godinu 66 % projekata bilo je izravno ili neizravno povezano s nacionalnim planovima za oporavak i otpornost te su tako pomogli državama članicama da dodatno povećaju svoje kapacitete za provedbu planova za oporavak i otpornost, uključujući metode praćenja planova za oporavak i otpornost i upravljanja projektima, mehanizme izvješćivanja, okvire za reviziju i kontrolu, komunikacijsku strategiju, upravljačke strukture, informatičke sustave i primjenu načela „ne nanosi bitnu štetu“.

USMJERENOST NA PROJEKTE U OKVIRU INSTRUMENTA ZA TEHNIČKU POTPORU KOJI SU IZRAVNO POVEZANI S PLANOVIMA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

U okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. GU REFORM podržao je projekte reformi izravno povezane s provedbom planova za oporavak i otpornost.

- **Deset država članica** (BE, BG, CY, ES, IE, LV, PT, RO, NL i SI) primilo je opću potporu za svoj plan za oporavak i otpornost. Na primjer, višedržavni projekt za informiranje šire javnosti o učinku planova za oporavak i otpornost službeno je pokrenut 27. studenog 2023. s predstavnicima osam država članica korisnica (BE, BG, CY, ES, LV, NL, PT i RO), GU-a REFORM, GU-a COMM, SG-a RECOVER i GU-a ECFIN te

službenicima za europski semestar iz svih država članica sudionica. Cilj mu je bio ojačati komunikacijske kapacitete država članica i pružiti im mjere tehničke potpore prilagođene pojedinim zemljama kako bi poboljšale komunikaciju o koristima svojih planova za oporavak i otpornost. Projekt je osmišljen na temelju dvaju uspješnih komunikacijskih projekata u okviru plana za oporavak i otpornost koji su provedeni u Slovačkoj i Češkoj.

- **Šesnaest država članica** (BE, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, HR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO i SK) primilo je potporu za provedbu posebnih reformi i ulaganja uvrštenih u njihove planove za oporavak i otpornost. Primjeri uključuju potporu za institucionalizaciju novog okvira za akademske karijere u Latviji, potporu poduzećima za postizanje veće razine digitalizacije u Češkoj i potporu za optimizaciju strateških planova za daljnji razvoj e-zdravstva u Poljskoj.

U evaluaciji Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) sredinom provedbenog razdoblja⁹ istaknuto je sljedeće: „Usklađenost između Mehanizma za oporavak i otpornost i Instrumenta za tehničku potporu posljedica je ugrađenih sinergija između tih dvaju instrumenata i usklađivanja njihovih kriterija za ocjenjivanje. Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost aktivno se promiču sinergije između Mehanizma za oporavak i otpornost i Instrumenta za tehničku potporu tako što se državama članicama omogućuje da do 4 % svojih ukupnih dodijeljenih sredstava namijene tehničkoj potpori za provedbu planova za oporavak i otpornost, a tu mogućnost koriste četiri države članice. Pri usklađivanju kriterija za ocjenjivanje Mehanizma za oporavak i otpornost i Instrumenta za tehničku potporu naglašava se da oba instrumenta imaju iste ciljeve politike i da su njihovi prioriteti usklađeni. Na primjer, relevantnost preporuka za pojedine zemlje jedan je od kriterija za ocjenjivanje koji se primjenjuju i za odabir projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu i za odobravanje planova za oporavak i otpornost. Usklađenost tih dvaju instrumenata ogleda se u činjenici da je više od 400 projekata odobrenih u okviru Instrumenta za tehničku potporu povezano s izradom ili provedbom planova za oporavak i otpornost država članica, čime se naglašava važna uloga Instrumenta za tehničku potporu u Mehanizmu.”

Pilot-projekt u kojem zemlje proširenja sudjeluju kao promatrači

U kontekstu političkog prioriteta Komisije da se ubrza proces integracije i pristupanja za zemlje proširenja¹⁰ GU REFORM i GU NEAR razvili su pilot-projekt Instrumenta za tehničku potporu kako bi se zemljama proširenja omogućilo da 2023. sudjeluju kao „promatrači” u odabranim projektima u okviru Instrumenta za tehničku potporu. To je učinjeno uz

⁹ Radni dokument službi – Evaluacija Mehanizma za oporavak i otpornost sredinom provedbenog razdoblja (str. 62.).

¹⁰ Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Moldova, Sjeverna Makedonija, Albanija, Srbija, Turska, Ukrajina, Gruzija i Kosovo.

pristanak odgovarajućih tijela korisnika u državama članicama i bez financiranja iz Instrumenta za tehničku potporu.

Pilot-projekt započeo je 13. rujna 2023., a u njemu je sudjelovalo osam zemalja proširenja, odnosno Bosna i Hercegovina, Moldova, Sjeverna Makedonija, Albanija, Srbija, Turska, Gruzija i Kosovo¹¹. Zemlje proširenja prvenstveno su birale višedržavne projekte u okviru Instrumenta za tehničku potporu. Javne uprave i iz zemalja proširenja i država članica pozdravile su mogućnosti suradnje ponuđene u okviru tog pilot-projekta.

III. Izvedba projekta

Instrument za tehničku potporu zahtijeva stalnu uključenost GU-a REFORM, od faze izrade projekta do njegove provedbe, praćenja i evaluacije.

GU REFORM aktivan je od ranih faza utvrđivanja projekta uz opsežne aktivnosti suradnje s nacionalnim tijelima, stalne kontakte između državnih koordinatora GU-a REFORM i odgovarajućih koordinacijskih tijela i sastanke viših rukovoditelja GU-a REFORM i nacionalnih tijela u svakoj državi članici.

Nakon odabira zahtjeva u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. i donošenja odluke o načinima njihove provedbe, službenici za politiku u GU-u REFORM redovito su surađivali s nacionalnim tijelima kako bi utvrdili željene rezultate projekta i oblikovali povezane aktivnosti i planove rada. Bili su uključeni kao članovi u sve povezane projektne timove zajedno s odabranim pružateljima potpore te su surađivali u svakodnevnom vođenju projekta. Omogućili su i neometanu komunikaciju između pružatelja potpore i nacionalnih tijela te poticali uzajamno razumijevanje kako bi se osigurao uspjeh projekata.

GU REFORM ujedno je koordinirao svoj rad s drugim odjelima Komisije putem stalne mreže predstavnika drugih glavnih uprava. Time se osiguravalo da tehnička potpora pružena u okviru Instrumenta za tehničku potporu bude usklađena s politikama EU-a, da se njome ne udvostručuju drugi projekti te da se nadopunjuje s drugim programima EU-a i nadovezuje na njih (među ostalim olakšavanjem pristupa tehničkom stručnom znanju koje je dostupno u Komisiji ili se jednostavno mobilizira u okviru drugih programa EU-a).

Naposljetku, po jedan član osoblja GU-a REFORM bio je uključen u upravljački odbor svakog projekta zajedno s višim dužnosnicima iz nacionalnih tijela kako bi projekti i dalje bili usklađeni s nacionalnim prioritetima i kako bi se prema potrebi prilagodili promjenjivom okruženju. Cilj je bio doprinijeti nacionalnim programima reformi i ujedno nastojati postići europsku dodanu vrijednost.

¹¹ Crna Gora i Ukrajina nisu sudjelovale u pilot-projektu zbog ograničenih administrativnih kapaciteta, ali su izrazile veliki interes za sudjelovanje u budućnosti.

IV. Planovi suradnje i potpore

Planovi suradnje i potpore sa svih 27 država članica zaključeni su 2023. kako bi se utvrdila vodeća načela i metode rada za potporu koja se pruža u okviru Instrumenta za tehničku potporu¹². Ti su dokumenti u rujnu 2023. proslijeđeni Vijeću i Europskom parlamentu. U svakom planu opisana su obuhvaćena područja politike i opseg mjera potpore koje treba provesti za državu članicu te okvirni rokovi i procijenjena sredstva. Time se za svaku državu članicu daje strateški pregled provedbe mjera potpore iz Instrumenta za tehničku potporu na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Ti su planovi 2023. uključivali i prijedlog mandata nacionalnih koordinacijskih tijela za Instrument za tehničku potporu, u kojem se opisuje njihova uloga u svakoj fazi ciklusa Instrumenta za tehničku potporu, uključujući moguće sudjelovanje u komunikacijskim i evaluacijskim aktivnostima, te njihovo sudjelovanje u mreži koordinacijskih tijela kojom predsjedava GU REFORM. Ta se mreža 2023. sastala pet puta (četiri puta virtualno i jednom uživo, 12. rujna 2023. u Madridu). Fizički sastanak bio je posebna prilika da se naglasi važnost koordinacijskih tijela država članica za nesmetano funkcioniranje Instrumenta za tehničku potporu te da se raspravi o tome kako najbolje prikupiti i koordinirati ideje i dionike za izradu višedržavnih zahtjeva u okviru tog instrumenta.

V. Komunikacija o Instrumentu za tehničku potporu

Instrument za tehničku potporu jedinstven je po svojoj strukturi i fleksibilnosti. U okviru tog instrumenta surađuje se s nacionalnim upravama kako bi im se pružila potpora u osmišljavanju i provedbi njihovih reformi, a u korist građana i poduzeća. Da bi se postigla **vidljivost financiranja EU-a**, GU REFORM prezentira rad Instrumenta za tehničku potporu i povezanih projekata u okviru tog instrumenta te njihove rezultate u suradnji s tijelima korisnicima, pružateljima potpore i predstavništvima Europskog parlamenta i Komisije u svakoj državi članici. Provedbom komunikacijskih aktivnosti putem posebnih kanala (internetske stranice za potporu reformama, društveni mediji, publikacije, događanja itd.) pružaju se **ciljane informacije raznim ciljnim skupinama**, uključujući medije i javnost.

Komunikacijske aktivnosti povezane s Instrumentom za tehničku potporu i oblikovanjem politika o javnoj upravi i upravljanju postale su 2023. usmjerene na rezultate. Konkretno, GU REFORM održao je 21. ožujka 2023. godišnju [konferenciju za medije o Instrumentu za tehničku potporu za 2023.](#) kako bi se obilježilo donošenje programa rada Instrumenta za tehničku potporu za 2023. GU REFORM organizirao je i [godišnju konferenciju o Instrumentu za tehničku potporu](#) na temu „[Javna uprava spremna za budućnost i prilagodljiva promjenama](#)“, održanu 25. svibnja 2023. Tom je konferencijom obilježeno pokretanje

¹² Kako se navodi u članku 9. stavku 5. Uredbe o Instrumentu za tehničku potporu.

ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2024., a održana je u obliku televizijske emisije u kojoj je putem interneta sudjelovalo 1600 sudionika.

GU REFORM suorganizirao je i/ili sudjelovao u lokalnim ili internetskim [javnim događanjima](#) na kojima su se iznosile priče o uspjehu i širile informacije o rezultatima postignutima u okviru Instrumenta za tehničku potporu. Neka od tih događanja bila su:

- GU REFORM na VIII. gospodarskom forumu u Delfima, 26. – 29. travnja 2023.,
- Potpora razvoju vještina reformama, 25. svibnja 2023.,
- Razmjena, upravljanje i integracija podataka o turizmu, 27. – 28. rujna 2023.,
- Znanost za politiku u Europi, 10. – 11. listopada 2023.,
- Održivo financiranje – popratni događaj na konferenciji COP 28, 4. prosinca 2023.

GU REFORM je odstupio od pristupa usmjerenog na projekte koji je primjenjivao ranih godina Instrumenta za tehničku potporu i više se usmjerio na reforme i njihov učinak na ljudski život te je ujedno pojačao svoje **aktivnosti za medije** putem intervjua i **događanja za medije**.

Osim toga, [Internetske stranice za potporu reformama](#), koje je 2023. posjetilo više od 160 000 pojedinačnih posjetitelja, dobile su novi format prilagođen korisnicima kako bi se pružile detaljne informacije o reformama i projektima reformi po [području politike](#) i po [zemljama](#). Do kraja prosinca 2023. na internetu je bilo objavljeno više od 350 opisa projekata.

U skladu sa zahtjevom transparentnosti iz članka 17. Uredbe o Instrumentu za tehničku potporu na internetskim stranicama za potporu reformama nalazi se [jedinstveni javni internetski repozitorij](#) završnih studija ili izvješća izrađenih u okviru projekata koji su primili potporu iz Instrumenta za tehničku potporu. Repozitorij se može pretraživati po godini, temi i državi članici kako bi se pomoglo u diseminaciji publikacija što većem broju ljudi. Krajem prosinca 2023. za 45 % zaključenih projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu već je bila dostupna na internetu završna studija.

GU REFORM i dalje je aktivan na društvenim mrežama te njegov račun [@EU_reforme](#) na društvenoj mreži X (bivši Twitter) ima 3500 pratitelja, a ažurirao je i svoj [YouTube kanal GU REFORM](#) novim sadržajem i originalnim audiovizualnim materijalima. GU REFORM povećao je 2023. i svoj interni kapacitet za produkciju videozapisa te je izradio nekoliko videozapisa za potporu [seriji „Projekti u fokusu”](#).

Nadalje, u komunikacijskim kampanjama i izvješćima na razini EU-a često se upućuje na Instrument za tehničku potporu kao važan izvor potpore državama članicama u ostvarivanju njihovih programa reformi u skladu s prioritetima EU-a. Instrument se u tom kontekstu spominje sedam puta u [Općem izvješću EU-a za 2023.](#), u kojem se posebno upućuje na rad na potpori planovima za oporavak i otpornost, uniji tržišta kapitala, planu RePowerEU, obrazovanju i zdravlju. To je izvješće sadržavalo i dva upućivanja na komunikaciju ComPAct.

VI. Evaluacija Instrumenta za tehničku potporu

GU REFORM ocjenjuje potporu koju pruža državama članicama na razini programa i projekata. Evaluacijom programa i projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu pružaju se dokazi o postignućima za države članice i građane na terenu. Važno je podijeliti te rezultate s našim dionicima i širom javnošću kako bismo pokazali da aktivnosti EU-a donose pozitivne promjene.

Ex post evaluacija Programa potpore strukturnim reformama (ex post SRSP-a), koji je prethodio Instrumentu za tehničku potporu, objavljena je u listopadu 2023. Ta je evaluacija sadržavala važne spoznaje o izradi, provedbi i učincima projekata tehničke potpore koje provodi GU REFORM (sa Službom za potporu strukturnim reformama). Prema tom izvješću opći cilj SRSP-a koji se odnosi na pružanje potpore institucijskim i administrativnim reformama te strukturnim reformama kojima se održava rast u državama članicama uspješno je ostvaren. Utvrđeno je da je SRSP vrlo relevantan instrument koji je dobro prilagođen jačanju administrativnih kapaciteta država članica za osmišljavanje i provedbu reformi i otklanjanje poteškoća. Neki od glavnih čimbenika bili su predano sudjelovanje nacionalnih uprava i njihovo preuzimanje odgovornosti za projekte.

GU REFORM započeo je 2023. s pripremama za pokretanje evaluacije Instrumenta za tehničku potporu u sredini programskog razdoblja u skladu s člankom 16 [Uredbe](#) o Instrumentu za tehničku potporu. Ta će se evaluacija dostaviti do veljače 2025. i očekuje se da će imati važnu ulogu u oblikovanju budućnosti programa za sljedeći višegodišnji financijski okvir. Osim što će se ocijeniti rana provedba Instrumenta za tehničku potporu prema pet obveznih evaluacijskih kriterija za bolju regulativu (djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, usklađenost i europska dodana vrijednost), u srednjoročnoj evaluaciji analizirat će se i dugoročni učinci i održivost prethodnog programa, SRSP-a.

Osim evaluacije na razini programa, GU REFORM uspostavio je dvostupanjski postupak za prikupljanje podataka o evaluaciji svih projekata tehničke potpore u okviru Instrumenta za tehničku potporu. U prvom stupnju, koji počinje ubrzo nakon zaključenja projekta, ocijenit će se razina zadovoljstva glavnih dionika koji su sudjelovali u izradi i provedbi projekta. U drugom stupnju, koji počinje najmanje godinu dana nakon zaključenja projekta, ocijenit će u kojoj je mjeri projekt ostvario očekivane rezultate.

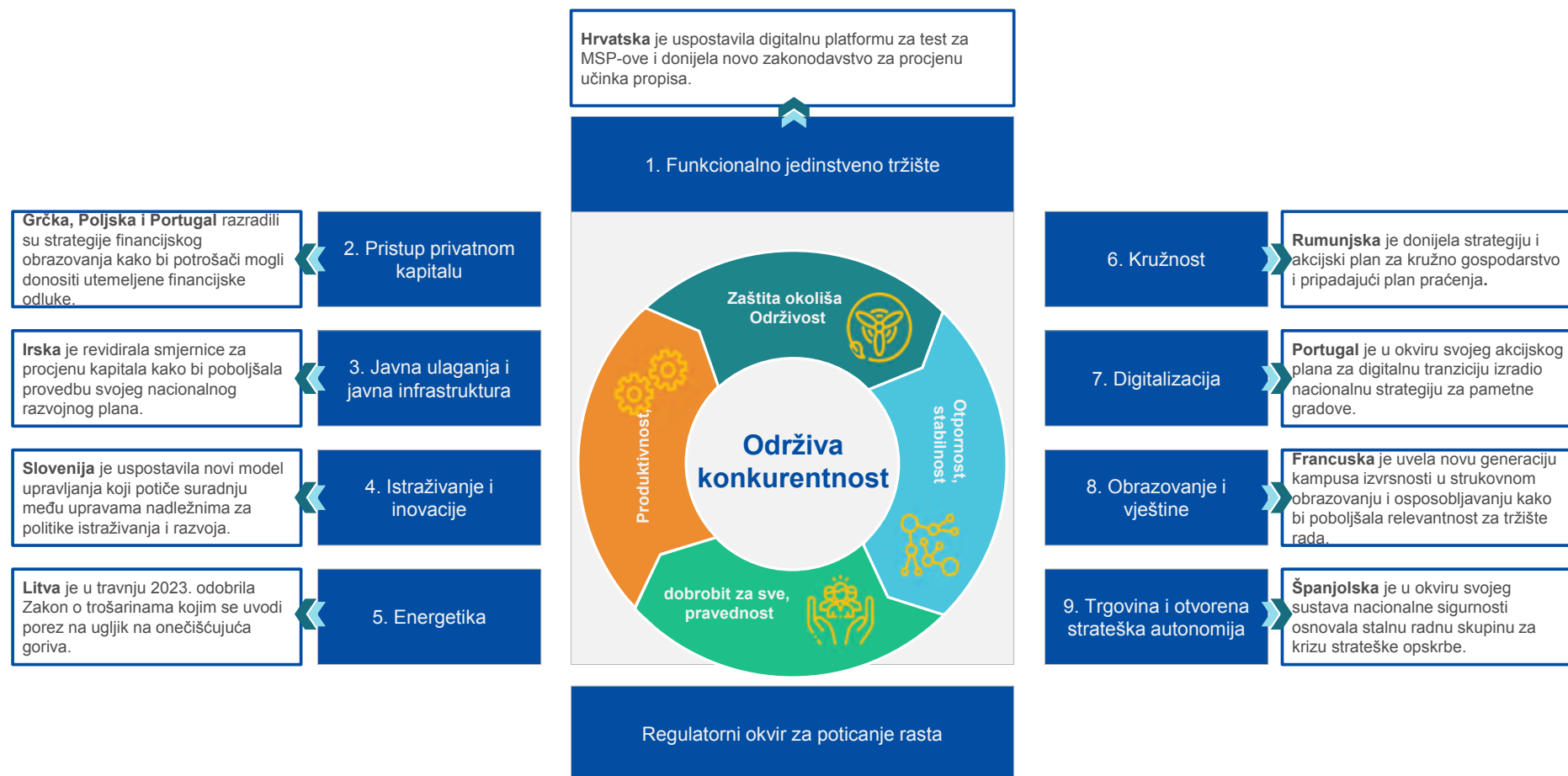
Tijela korisnici su GU-u REFORM 2023. dostavila ispunjene upitnike o zadovoljstvu za 94 projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu, tj. stopa odaziva je iznosila 72 %. Prema povratnim informacijama tijela korisnika prosječna ocjena zadovoljstva bila je 9 od 10 za potporu koju pruža GU REFORM i 8,7 od 10 za uspjeh projekata. Iako trajanje projekta može varirati, za dovršavanje projekta u okviru Instrumenta za tehničku potporu u prosjeku su potrebna 24 mjeseca. Dakle, još je prerano za procjenu postignuća projekata na terenu.

INSTRUMENT ZA TEHNIČKU POTPORU KAO KLJUČNI INSTRUMENT ZA POTPORU KONKURENTNOSTI EU-A

Europska poduzeća pokretači su gospodarstva, otvaranja radnih mjesta, kohezije, inovacija i blagostanja u državama članicama. Međutim, poremećaji u lancu opskrbe i visoka inflacija zbog nedavnih uzastopnih kriza dodatno su naglasili **dugotrajni problem slabe produktivnosti i konkurentnosti u EU-u**. Komisija je na te izazove odgovorila, među ostalim, [Europskom industrijskom strategijom](#), [Industrijskim planom u okviru zelenog plana](#), [Komunikacijom o dugoročnoj konkurentnosti](#) i inicijativama za jačanje [gospodarske sigurnosti EU-a](#). Kao što je predsjednica istaknula u svojem [govoru o stanju Unije](#), „Europa će učiniti sve što je u njezinoj moći kako bi zadržala svoju konkurentnost”.

Ovaj odjeljak sadržava **pregled potpora koje je GU REFORM pružio državama članicama 2023. za jačanje konkurentnosti**, strukturiran na temelju devet pokretača konkurentnosti utvrđenih u [Komunikaciji „30 godina jedinstvenog tržišta”](#) i [godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti za 2024.](#) (vidjeti sliku 3.). Kako bi pružio djelotvornu potporu državama članicama usklađenu s prioritetima EU-a, GU REFORM blisko je surađivao na projektima potpore s relevantnim glavnim upravama Komisije, uključujući GU-ove CLIMA, CNECT, COMP, DIGIT, EAC, ENER, ENV, ECFIN, EMPL, ESTAT, FISMA, GROW, HOME, JRC, MOVE, REGIO, RTD, SG RECOVER, SG, TAXUD i TRADE.

Slika 7. – Primjeri potpore iz TSI-ja u 2023. za devet pokretača konkurentnosti

I. Funkcionalno jedinstveno tržište

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama pomaže im da povećaju svoje kapacitete za provedbu reformi za **funkcionalno jedinstveno tržište i konkurentnost**. Potpora obuhvaća niz područja politika, od industrije i inovacija do prometa i digitalne tranzicije.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM sudjelovao je 2023. u **dvije vodeće inicijative** u području jedinstvenog tržišta i konkurentnosti:

- **sedam država članica** (HR, EL, IT, MT, PT, SI i ES) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. za održiviji, otporniji i digitalniji ekosustav turizma](#). U okviru tih projekata GU REFORM i GU GROW održali su u rujnu 2023. dvodnevnu stručnu radionicu o razmjeni, upravljanju i integraciji podataka o turizmu, na kojoj se okupilo oko 300 sudionika s tri kontinenta.
- **jedanaest država članica** (CY, DK, FI, GR, LV, PT, RO, SK, SI, ES i SE) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. za jačanje industrijskih ekosustava EU-a](#), usmjerene na industrijske strategije, nacionalni nadzor tržišta i sustave intelektualnog vlasništva, kao i na prekvalifikaciju i usavršavanje industrijske radne snage.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **26 država članica** (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI i SK), među ostalim u okviru vodećih projekata Instrumenta za tehničku potporu, za ciljeve kao što su: i. razvoj **industrijske** strategije i poboljšanje nacionalnog nadzora tržišta i sustava intelektualnog vlasništva, ii. promicanje održivog, otpornog i digitalnog ekosustava **turizma** i iii. ubrzanje **digitalne tranzicije**.

POSTIGNUĆA

U području jedinstvenog tržišta i konkurentnosti uz potporu Instrumenta za tehničku potporu ostvareni su 2023. sljedeći **konkretni primjeri reformi i izgradnje kapaciteta**:

- **Hrvatska** je uspostavila digitalnu platformu za test za MSP-ove i donijela novo zakonodavstvo za procjenu regulatornog učinka,
- **Autonomna pokrajina Trento (Italija)** odobrila je novo zakonodavstvo kojim se za administrativne postupke, uključujući inspekcije, zauzima pristup na temelju procjene rizika,
- **Slovenija** je poboljšala svoj sustav istraživanja i inovacija uspostavom novog modela upravljanja, uključujući međuministarski programski odbor za strateške inicijative,
- **Rumunjska** je donijela novo nacionalno zakonodavstvo radi boljeg usklađivanja svojeg okvira za korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu sa smjernicama OECD-a.

II. Pristup privatnom kapitalu

Potpora GU-a REFORM pomaže u poboljšanju sposobnosti država članica za provedbu reformi kojima se **olakšava pristup prijeko potrebnom privatnom kapitalu za poticanje digitalne i održive transformacije**. Potpora je obuhvaćala različita područja politika, među ostalim uniju tržišta kapitala, bankovnu uniju te provedbu strategije za digitalne financije i okvira EU-a za održivo financiranje.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM sudjelovao je 2023. u **dvije vodeće inicijative** za pristup privatnom kapitalu:

- dvanaest nacionalnih nadzornih tijela iz **11 država članica** (BG, HR, CY, FI, FR, EL, IE, IT, LV, RO i SI) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. za upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima za financijski sektor](#) kako bi se odgovorilo na potrebu za učinkovitim ekološkim, socijalnim i upravljačkim nadzorom i pomoglo u usmjeravanju kapitala prema zelenom gospodarstvu,
- potporu putem [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. „Akademija EU-a za nadzor digitalnih financija“](#) primila su 34 financijska nadzorna tijela iz **25 država članica** radi povećanja svojih nadzornih kapaciteta u području digitalnih financija u skladu sa strategijom za digitalne financije.

GU REFORM pomogao je 2023. svih **27 država članica** da prošire svoje mogućnosti ulaganja i izgrade stabilniji, otporniji i konkurentniji financijski sustav, koji je potreban za povećanje privatnih ulaganja. GU REFORM dao je preporuke i pomogao državama članicama da uspostave strateški pristup razvoju lokalnih tržišta kapitala. To je podrazumijevalo razvoj politika za prelazak na održivo gospodarstvo, modernizaciju okvira za nesolventnost, jačanje nadzornih kapaciteta nacionalnih tijela digitalizacijom, konvergenciju nadzora, podupiranje razvoja baza privatnih i javnih ulagača te poboljšanje financijske pismenosti građana i poduzeća.

POSTIGNUĆA

U uz potporu Instrumenta za tehničku potporu 2023. su ostvareni sljedeći konkretni primjeri **reformi i izgradnje kapaciteta** za pristupu privatnom kapitalu:

- **Rumunjska, Hrvatska, Poljska i Malta** poboljšale su kapacitet svojih nadzornih tijela u financijskom sektoru i postigli konvergenciju zajedničkim radom na razvoju praksi nadzora objavljivanja i mehanizama za izvješćivanje o zahtjevima za održivo financiranje. Cilj te suradnje bio je stvoriti stabilnije i predvidljivije okruženje za održiva ulaganja poduzeća iz privatnog sektora,

- **Bugarska i Grčka** izradile su dubinske analize i preporuke za razvoj svojih tržišta kapitala. Cilj je bio poboljšati učinkovitost tržišta, potaknuti povjerenje ulagača i poduzećima olakšati pristup većem broju različitih vrsta financirana,
- **Estonija i Latvija** zajednički su razvile pristup provedbi taksonomije EU-a i strategije održivog financiranja tako što su bolje uskladile svoje financijske i nefinancijske sektore s ciljevima održivog ulaganja i poboljšale tržište zelenog financiranja u obje zemlje,
- **Grčka, Poljska i Portugal** razvili su strategije financijskog obrazovanja kako bi osposobile potrošače za donošenje utemeljenih odluka o svojim ulaganjima.

III. Javna ulaganja i infrastruktura

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama pomaže im da povećaju svoje kapacitete za provedbu reformi u području **upravljanja javnim ulaganjima i infrastrukturom**. Potpora obuhvaća niz područja politika, uzimajući u obzir i horizontalni i sektorski pristup, od optimizacije praksi upravljanja javnim ulaganjima do poboljšanja planiranja infrastrukture kako bi se provele zelena i digitalna tranzicija.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM sudjelovao je 2023. u **dvije vodeće inicijative** u području javnih ulaganja i infrastrukture:

- **osam država članica** (Austrija, Belgija, Mađarska, Italija, Latvija, Slovačka, Slovenija i Španjolska) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. za primjenu načela nenanošenja bitne štete na javna ulaganja](#) iz fondova i programa EU-a i nacionalnih fondova i programa, među ostalim iz Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF). Još tri države članice (FI, CZ i PL) primile su takvu potporu u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2022,
- **sedam država članica** (IT, EL, NL, MT, BE, PL i SK) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. za promicanje održive gradske mobilnosti](#), među ostalim uvođenjem vozila s nultim i niskim emisijama i provedbom planova održive gradske mobilnosti.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **20 država članica** (AT, BE, BG, CZ, DE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK i SI), među ostalim u okviru vodećih inicijativa Instrumenta za tehničku potporu za: i. optimizaciju dodjele javnih sredstava, ii. osiguravanje njihova učinkovitog korištenja i usklađenosti s općim ciljevima politike EU-a i nacionalnim ciljevima politike, kao što je zeleni plan, iii. jačanje institucionalnih kapaciteta država članica u području planiranja, provedbe i evaluacije projekata i iv. razvoj i poboljšanje javne infrastrukture u područjima kao što su energetika, promet i digitalna povezivost. Tom potporom GU REFORM nastojao je povećati kvalitetu i učinak javnih ulaganja za održivi rast i otpornost u EU-u.

POSTIGNUĆA

Uz potporu iz Instrumenta za tehničku potporu 2023. su dovršene sljedeće **konkretno reforme** u području javnih ulaganja i infrastrukture:

- **Irska** je revidirala svoje smjernice za procjenu kapitala kako bi ubrzala provedbu svojeg nacionalnog razvojnog plana,
- **Grčka** je poboljšala svoj IT sustav i mehanizme izvješćivanja kako bi pojednostavnila praćenje proračuna za javna ulaganja te je opsežno revidirala zakonodavni okvir koji će 2024. predstaviti Parlamentu,
- **Slovačka** je pokrenula reformu upravljanja ulaganjima radi povećanja ekonomske vrijednosti nedavno provedenih investicijskih projekata i ostvarivanja većeg povrata za svaki uloženi euro,
- **Belgija** je osnovala Studijski odbor za javna ulaganja radi pripreme izvješća i mišljenja o trendovima, potrebama, provedbi i posljedicama javnih ulaganja, a iz Instrumenta za tehničku potporu podupire se njegova operacionalizacija,
- **Rumunjska** je objavila smjernice o javno-privatnim partnerstvima kako bi poduprla lokalna i nacionalna tijela u uspješnom pokretanju i provedbi projekata ulaganja,
- **Grčka** je donijela strategiju i plan za uvođenje informacijskog modeliranja zgrada (eng. Building Information Model, BIM) u javne infrastrukturne projekte. To će dovesti do znatnog smanjenja troškova i boljeg iskorištavanja resursa,
- Luka Antwerpen u **Belgiji** donijela je mjere za poboljšanje unutarnje plovidbe i prometnih uvjeta u lučkom području Antwerpena uz potporu iz Instrumenta za tehničku potporu.

IV. Istraživanje i inovacije

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama povećava njihov kapacitet za provedbu reformi **za poboljšano istraživanje i inovacije**. Ta im je potpora ujedno pomogla da ostvare ciljeve **komunikacije Komisije o novom istraživačkom prostoru za istraživanje i inovacije**¹³ i **europske strategije za sveučilišta**¹⁴. Potpora obuhvaća niz područja politika, od dekarbonizacije i digitalizacije do demografskih pitanja. Uključuje promicanje strategija, politika i alata za poticanje novih spoznaja i revolucionarnih inovacija koje će pospješiti zelenu i digitalnu transformaciju te obuhvaća i preoblikovanje nacionalnih istraživačkih i inovacijskih institucija.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **16 država članica** (BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI i SK) u području istraživanja i inovacijama, što je stvorilo prilike za **modernizaciju visokog obrazovanja** kako bi se bolje odgovorilo na potrebe tržišta rada i

¹³ COM(2020) 628 final.

¹⁴ COM(2022) 16 final.

jačanje razmjene znanja među sveučilištima, istraživačkim ustanovama i poduzećima. **Donošenje politika na temelju dokaza** ojačano je i olakšavanjem uzajamnog učenja, partnerstava i eksperimentiranja u području politika. To je pridonijelo potencijalnom stvaranju dugoročnih koristi u području **konkurentnosti, društvenog napretka i održivog gospodarskog razvoja**.

POSTIGNUĆA

Uz potporu iz Instrumenta za tehničku potporu 2023. su provedene sljedeće **konkretno reforme i izgrađen kapacitet** u području istraživanja i inovacija:

- **Latvija** je razvila novi model akademske karijere u skladu s međunarodnom dobrom praksom i trenutačno prima pomoć za njegovu provedbu,
- **Italija** je uspostavila dinamičan i pouzdan okvir za razmjenu znanja i suradnju,
- **Mađarska** je prilagodila svoj sustav osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja digitalnom dobu,
- **Španjolska** je poboljšala opseg, kvalitetu i učinkovitost razmjene znanja među sveučilištima, istraživačkim institutima i poduzećima,
- **Hrvatska** je ocijenila digitalnu spremnost visokih učilišta,
- **Slovenija** je poboljšala sustav istraživanja i inovacija uvođenjem novog modela upravljanja koji potiče suradnju među relevantnim upravama nadležnima za istraživanja i inovacije radi boljeg usklađivanja njihovih planova,
- **Cipar** je poboljšao kapacitete stručnog ureda za uvođenje širokopojasnog pristupa internetu koje djeluje u okviru podministarstva za istraživanje, inovacije i digitalne politike te izradio program vaučera i tehničke specifikacije za postupke javnog nadmetanja za ulaganja.

V. Energetika

Potpora GU-a REFORM državama članicama **povećava njihov kapacitet za provedbu reformi u energetske sektoru**. Potpora obuhvaća niz područja politika, od nabave energije iz obnovljivih izvora do pravedne tranzicije i energetske učinkovitosti.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM sudjelovao je 2023. u **tri vodeće inicijative** u području jedinstvenog tržišta i konkurentnosti:

- **šest država članica** (CY, SK, FI, NL, LT i IE) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. za ubrzanje postupka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora](#). GU REFORM radio je na uspostavi jasnijih, bržih i transparentnijih postupaka za podnošenje zahtjeva i izdavanje dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a i budućim inicijativama EU-a,

- **pet država članica** (IT, SE, HR, HU i SK) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. za potporu provedbi pravedne tranzicije](#). GU REFORM pomogao je državama članicama da svladaju konkretne izazove u regijama i sektorima pogođenima tranzicijom,
- **osam država članica** (BE, CY, EE, HU, IE, LT, MT i SK) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. za potporu valu obnove](#). GU REFORM pomogao je državama članicama da otklone neke od glavnih prepreka obnovi zgrada.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **23 države članice** (AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES i SE), među ostalim u okviru vodećih inicijativa Instrumenta za tehničku potporu, kako bi se ubrzali postupci izdavanja **dozvola za projekte obnovljive energije**, kako bi se pospješila provedba **pravedne tranzicije** i potaknuo **val obnove**.

POSTIGNUĆA

Uz potporu Instrumenta za tehničku potporu 2023. ostvareni su sljedeći konkretni primjeri **reformi i izgradnje kapaciteta** u području jedinstvenog tržišta i konkurentnosti:

- neposredno nakon agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine iz Instrumenta za tehničku potporu pružena je potpora **17 država članica** (BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI i SK) u utvrđivanju reformi i ulaganja za smanjenje ovisnosti o uvozu fosilnih goriva iz Rusije i provedbi plana REPowerEU,
- **Slovenija** je donijela zakon o uvođenju postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije,
- **Rumunjska** je donijela svoju strategiju za vodik i akcijski plan za 2030.,
- **Rumunjska** je podnijela nacrt dugoročne strategije za smanjenje emisija stakleničkih plinova na javno savjetovanje,
- **Litva** je odobrila zakon o trošarinama kojim se uvodi porez na ugljik za onečišćujuća goriva.

VI. Kružnost

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama **povećava njihov kapacitet za provedbu reformi za prelazak na kružno, konkurentnije gospodarstvo**. Potpora među ostalim obuhvaća gospodarenje otpadom i kritične sirovine.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **11 država članica** (AT, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, PT, RO i SE), među ostalim u okviru vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu, za: i. razvoj nacionalnih strategija kružnog gospodarstva, akcijskih planova i mehanizama praćenja, ii. izgradnju baze znanja za tranziciju **MSP-ova**, iii. uvođenje propisa za gospodarenje **otpadom**,

iv. izradu skupa podataka i alata za planiranje za **tokove i zalihe sirovina** i v. povećanje kružnosti **rudarstva**.

POSTIGNUĆA

Uz potporu Instrumenta za tehničku potporu 2023. ostvareni su sljedeći **konkretni primjeri reformi i izgradnje kapaciteta** u području kružnosti:

- **Rumunjska** je donijela strategiju i akcijski plan za kružno gospodarstvo i odgovarajući plan praćenja. Osim toga, Rumunjska je donijela novo sekundarno zakonodavstvo o izračunu tarifa za otpad kako bi potaknula kružno gospodarstvo,
- **Španjolska** je općinama stavila na raspolaganje komunikacijske materijale i alate za izgradnju kapaciteta kako bi se ojačala kružna dimenzija gospodarenja otpadom.

VII. Digitalizacija

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama doprinosi njihovoj digitalnoj transformaciji u skladu s Komisijinim prioritetom „**Europa spremna za digitalno doba**“ i postizanju ciljeva **digitalnog desetljeća**. Digitalizacija javne uprave presudna je kako bi građani i poduzeća mogli pripremiti teren za konkurentno gospodarstvo EU-a. Potpora obuhvaća **niz područja politika**, od interoperabilnosti, umjetne inteligencije (UI) i preoblikovanja poslovnih procesa i donošenja odluka na temelju podataka do digitalnih vještina.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM sudjelovao je 2023. u **dvije vodeće inicijative** o digitalnoj transformaciji:

- **devet država članica** (DK, IT, EL, LV, PT, SK, CY, IE i NL) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2022. za razvoj otpornih, inovativnih i antropocentričnih usluga digitalne uprave](#). Projekti doprinose uspostavi strategija i akcijskih planova koji će olakšati digitalnu tranziciju javnog sektora EU-a,
- **četiri države članice** (PT, ES, DK i RO) primile su potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. za digitalnu transformaciju za regionalne i lokalne javne uprave](#). Na primjer, **Danska** je dobila potporu za razvoj alata za procjenu rizika u projektima umjetne inteligencije koje provode lokalna, regionalna i nacionalna tijela. To uključuje uspostavu repozitorija postojećih primjera upotrebe umjetne inteligencije u danskoj upravi radi poticanja ponovne upotrebe na nacionalnoj razini i u europskom kontekstu.

GU REFORM pružio je 2023. potporu svim državama članicama, među ostalim u okviru vodećih inicijativa Instrumenta za tehničku potporu, kako bi napredovale u digitalizaciji i poboljšale pružanje digitalnih usluga, upravljanje podacima, primjenu umjetne inteligencije i osigurale interoperabilnost sustava.

POSTIGNUĆA

Uz potporu iz Instrumenta za tehničku potporu 2023. su ostvareni sljedeći konkretni primjeri **reformi i izgradnje kapaciteta** u području digitalizacije:

- **Slovačka** je primijenila sveobuhvatan pristup poboljšanju usluga digitalne uprave integriranjem umjetne inteligencije i okvira eIDAS za digitalnu identifikaciju. Donijela je strategije za upravljanje podacima, zakonodavstvo spremno za digitalizaciju i institucionalni ustroj, uključujući pitanja ljudskih resursa i tehnologija te sigurnosne i financijske učinke digitalnog zakonodavstva EU-a i nacionalnog digitalnog zakonodavstva,
- **Finska** je optimizirala mjere za digitalizaciju pravosuđa i poboljšanje operativne učinkovitosti provedbom strategije upravljanja IKT-om,
- **Italija** je uspostavila novu organizacijsku strukturu i prilagodila poslovne procese u Ministarstvu gospodarstva i financija uz pomoć sveobuhvatnih mjera potpore usmjerenih na upravljanje promjenama i promjenu kulture,
- **Portugal** je uz sudjelovanje više od 400 dionika izradio nacionalnu strategiju za pametne gradove u okviru akcijskog plana za digitalnu tranziciju te zemlje.

VIII. Obrazovanje i vještine

Potpora GU-a REFORM državama članicama doprinijela je jačanju njihovih **politika u području obrazovanja, vještina i privlačenja talenata**, kojima je cilj osigurati dostupnost kvalificirane radne snage. Potporom su poboljšani njihovi kapaciteti za osmišljavanje i provedbu reformi kako bi se postavili temelji za uključiv razvoj vještina od rane dobi i pružile sustavne mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju. Dodatne reforme bile su namijenjene i privlačenju talenata izvan EU-a.

USMJERENOST NA VODEĆE INICIJATIVE

GU REFORM pokrenuo je 2023. **dvije vodeće inicijative** u području obrazovanja i vještina:

- **deset država članica** (AT, CY, CZ, ES, FI, IE, LV, PL, PT i SI) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. „Mladi na prvom mjestu”](#), kojoj je cilj poduprijeti reforme kojima se poboljšavaju obrazovni, zdravstveni i socijalni ishodi za djecu i mlade. Potpora obuhvaća područja od ključne važnosti za buduću europsku radnu snagu, kao što su pristup uključivom i kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju te potpora za usavršavanje i prekvalifikaciju,
- **sedam država članica** (BE, CY, DK, ES, MT, NL i SE) primilo je potporu u okviru [vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu za 2023. „Integracija migranata i privlačenje talenata”](#) namijenjene državama članicama koje žele iskoristiti socijalne i gospodarske prednosti **bolje integracije, sudjelovanja na tržištu rada i mobilnosti radne snage za državljane trećih zemalja u kontekstu sve većeg nedostatka kvalificirane radne snage i sve većeg globalnog natjecanja za talente.**

GU REFORM pružio je 2023. potporu svih **27 država članica** putem pojedinačnih, višedržavnih i vodećih projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu za poboljšanje kvalitete i relevantnosti školskog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja, obrazovanja odraslih, kao i sustava za prekvalifikaciju i usavršavanje, osiguravanje visoke kvalitete obrazovnog osoblja, zadržavanje i privlačenje kvalificiranih radnika iz zemalja izvan EU-a, ubrzavanje priznavanja vještina i kvalifikacija stečenih u inozemstvu te olakšavanje pristupa kvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju kako bi roditelji mogli raditi izvan kuće.

POSTIGNUĆA

Uz potporu iz Instrumenta za tehničku potporu 2023. ostvareni su sljedeći **konkretni primjeri reformi i izgradnje kapaciteta** za povećanje konkurentnosti ulaganjem u obrazovanje i vještine:

- **Francuska** je uvela novu generaciju kampusa izvrsnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju čiji je cilj poboljšanje relevantnosti za tržište rada na temelju smjernica izrađenih u sklopu projekta u okviru Instrumenta za tehničku potporu,
- u **Belgiji** je valonska vlada uspostavila partnerstva za usavršavanje među pružateljima usluga osposobljavanja odraslih koji žele osmisliti zajedničke tečajeve osposobljavanja i dogovore o suradnji,
- **Malta** je ažurirala okvir za osiguravanje kvalitete škola primjenom revidiranog skupa standarda kojima se kombinira samoprocjena škola s vanjskom inspekcijom,
- **Estonija** je integrirala sustave formalnog obrazovanja i neformalnog učenja (uključujući aktivnosti mladih) kako bi se mladima omogućilo da razviju vještine fleksibilnijim načinima učenja,
- **Španjolska** je počela izrađivati strategiju za olakšavanje uključivanja na tržište rada i privlačenja ljudi iz drugih zemalja, među ostalim putem digitalne platforme.

IX. Trgovina i otvorena strateška autonomija

Potpora koju GU REFORM pruža državama članicama povećava njihov kapacitet za provedbu reformi **u području trgovine i otvorene strateške autonomije**. Potpora u tom području uključuje razvoj strategija, politika i alata za olakšavanje stranih ulaganja, smanjenje ovisnosti, promicanje tržišnog natjecanja te jačanje gospodarske sigurnosti i otpornosti.

GU REFORM pružio je 2023. potporu **osam država članica** (EL, ES, FI, LV, PL, PT, RO i SE) za razvoj i jačanje otpornosti njihovih industrijskih ekosustava, ublažavanje ovisnosti o ključnim resursima i promicanje otpornijih lanaca opskrbe.

POSTIGNUĆA

Uz potporu Instrumenta za tehničku potporu 2023. ostvareni su sljedeći **konkretni primjeri reformi i izgradnje kapaciteta** u području trgovine i strateške autonomije:

- **Španjolska** je u okviru svojeg sustava nacionalne sigurnosti osnovala stalnu radnu skupinu za krizu strateške opskrbe,
- **Hrvatska** je ojačala strateški okvir za promicanje i olakšavanje izravnih stranih ulaganja.

Općenito, GU REFORM je 2023. djelotvorno podupirao države članice u provedbi ključnih reformi i izgradnji kapaciteta u području konkurentnosti. Međutim, države članice i dalje će morati prevladati velike izazove kako bi stvorile konkurentniju i otporniju gospodarsku osnovu koja je primjerena za provedbu zelene i digitalne tranzicije.

ZAKLJUČAK

GU REFORM pojačao je 2023. svoje komunikacijske aktivnosti kako bi nacionalna tijela upoznao s mogućnostima dostupnima u okviru Instrumenta za tehničku potporu i dodatno povećao odgovornost za potporu koja se pruža u okviru tog instrumenta. To je dovelo do primitka ukupno 530 visokokvalitetnih zahtjeva za potporu u ciklusu Instrumenta za tehničku potporu za 2023., što je premašilo kapacitet programa i dokaz je da su nacionalna tijela zainteresirana za mogućnosti koje taj instrument nudi.

Nakon postupka ocjenjivanja i odabira **odabran je 231 zahtjev za dodjelu 119,7 milijuna EUR u okviru općeg poziva za Instrument za tehničku potporu za 2023.**, što je dovelo do izrade **151 projekta** za potporu **326 najsuvremenijih reformi** u svim državama članicama. Od 231 odabranog zahtjeva na digitalnu tranziciju odnosilo se 30 %, a na europski zeleni plan 35 %. Osim toga, 66 % od 151 projekta u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. izravno je ili neizravno povezano s nacionalnim planovima za oporavak i otpornost.

Naglo **povećanje broja višedržavnih projekata** u posljednje tri godine pokazatelj je sposobnosti Instrumenta za tehničku potporu da donese dodatnu „europsku dodanu vrijednost“ i olakša razmjenu uspješnih primjera iz prakse i mogućnosti za uzajamno učenje među nacionalnim upravama. U okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023. zabilježena je i **dobra prihvaćenost vodećih projekata** u odnosu na Instrument za tehničku potporu za 2022., kad je taj koncept prvi put uveden.

GU REFORM pružao je potporu državama članicama u provedbi projekata u okviru Instrumenta za tehničku potporu, uključujući one iz prethodnih ciklusa te je tako omogućio da oni budu uspješni i da su njihovi rezultati u skladu s ciljevima država članica. Projekti obuhvaćaju niz područja politika u skladu sa zahtjevima nacionalnih tijela. Jedno područje, istaknuto u ovom izvješću, bilo je **konkurentnost**, za koje je svih 27 država članica primilo

potporu, od potpore za funkcionalno jedinstveno tržište do javnih ulaganja i infrastrukture, digitalizacije te obrazovanja i vještina.

U listopadu 2023. donesena je Komunikacija o jačanju europskog administrativnog prostora (**ComPAct**), u kojoj se predlažu konkretne mjere kako bi se javnim upravama pomoglo da zadovolje potrebe građana i poduzeća u Europi, a njome se jača uloga koju Instrument za tehničku potporu može imati u pomaganju nacionalnim upravama da izgrade kapacitete za osmišljavanje i provedbu reformi te za razmjenu najboljih primjera iz prakse, osobito u okviru vodećeg projekta Instrumenta za tehničku potporu **PACE**.

Povratne informacije dobivene od tijela korisnika na razini projekta i od koordinacijskih tijela na razini države upućuju na to da **države članice cijene potporu** pruženu putem Instrumenta za tehničku potporu, a posebno mogućnost igranja važne uloge u osmišljavanju i provedbi projekata te **uspješnu komunikaciju GU-a REFORM**.

Prilog 1. – Godišnji ciklus Instrumenta za tehničku potporu

PRIPREMA I PROMIDŽBA

Ožujak – travanj godine N – 1

GU REFORM savjetuje se s državama članicama i službama Europske komisije kako bi definirao predložene vodeće projekte tehničke potpore za sljedeći ciklus Instrumenta za tehničku potporu.

Svibanj godine N – 1

Na godišnjoj konferenciji Instrumenta za tehničku potporu službeno se pokreće sljedeći ciklus Instrumenta za tehničku potporu te se državama članicama predstavljaju programski prioriteti i novosti.

PODNOŠENJE I ODABIR

Rujan – listopad godine N – 1

GU REFORM i države članice **raspravljaju o idejama** za potencijalne zahtjeve za tehničku podršku Instrumenta za tehničku potporu.

31. listopada godine N – 1

Države članice EU-a koje žele primiti tehničku potporu **predaju do 31. listopada svoje zahtjeve** Komisiji preko svojeg nacionalnog koordinacijskog tijela. **Preuzimanje odgovornosti i sudjelovanje presudni su za uspjeh reformi.**

Studeni – prosinac godina N – 1

GU REFORM analizira zahtjeve zaprimljene prema **načelima jednakog postupanja, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti**. Faza ocjenjivanja uključuje i savjetovanje s drugim službama Komisije kako bi se potvrdilo **nepostojanje preklapanja** i osigurala **komplementarnost s postojećim politikama potpore**.

Prosinac – ožujak godine N

GU REFORM unaprijed odabire projekte tehničke potpore koji će se financirati i pokreće interni postupak donošenja odluka. Europska komisija odobrava **program rada** Instrumenta za tehničku potporu i **odluku o financiranju** za odabrane zahtjeve.

Provedba projekta

Ožujak – lipanj godine N

GU REFORM osmišljava projekte u okviru Instrumenta za tehničku potporu i definira planirane aktivnosti, ishode i rezultate projekta u suradnji s tijelima korisnicima u državama članicama. GU REFORM odabire najbolje dostupno stručno znanje kako bi timu pomogla da pruži potporu prilagođenu potrebama država članica.

Svibanj – lipanj godine N

Planovi suradnje i potpore u okviru Instrumenta za tehničku potporu dogovaraju se svake godine između Komisije i predmetne države članice te se u njima utvrđuju dogovorena prioriteta područja i područje primjene potpore, ciljevi, okvirni rokovi i financijska omotnica.

Od lipnja godine N nadalje

Za vrijeme provedbe projekta u okviru Instrumenta za tehničku potporu GU REFORM blisko surađuje s tijelima korisnicima i pružateljima tehničkog stručnog znanja.

EVALUACIJA PROJEKTA

Završetak projekta + 3 mjeseca

GU REFORM pokreće upitnik o zadovoljstvu kako bi prikupio povratne informacije od kolega iz GU REFORM, tijela korisnika i pružatelja potpore o provedbi projekta.

Završetak projekta – 12 mjeseci nakon toga

GU REFORM surađuje s tijelima korisnicima u državama članicama kako bi se zajamčilo postizanje očekivanih ishoda te im nakon otprilike 12 mjeseci dostavlja službenu anketu s povratnim informacijama.

Prilog 2. – Opći poziv u okviru Instrumenta za tehničku potporu za 2023.:
zahtjevi država članica

Zemlja	Podneseno	Povučeno	Nije odabrano	Odabrano
Austrija	11		5	6
Belgija	22	1	11	10
Bugarska	16		8	8
Hrvatska	15		5	10
Cipar	23		13	10
Češka	20		11	9
Danska	5		2	3
Estonija	11		4	7
Finska	18		10	8
Francuska	21	3	7	11
Njemačka	18		7	11
Grčka	43		27	16
Mađarska	16		12	4
Irska	19		10	9
Italija	25		13	12
Latvija	31		20	11
Litva	10		5	5
Luksemburg	3		2	1
Malta	22		14	8
Nizozemska	10		4	6
Poljska	26		18	8
Portugal	45		33	12
Rumunjska	33	3	20	10
Slovačka	20		10	10
Slovenija	15		5	10
Španjolska	22		10	12
Švedska	10		6	4
Sveukupno	530	7	292	231